

Anhörigas upplevelser och erfarenheter av vårdkvalitet i hälso- och sjukvården för vuxna med flerfunktionsnedsättning

Marie Matérne¹ och Marie Holmefur²

- 1) Institutionen för Beteende, Social och Rättsvetenskap, Örebro Universitet
- 2) Institutionen för hälsovetenskaper, Örebro universitet

Kontakt uppgifter: marie.materne@oru.se, 070-796 13 88.

Bakgrund Personer med funktionsnedsättning har samma rätt till hälso- och sjukvård som alla andra. Trots detta får vuxna personer med intellektuella funktionsnedsättningar sämre vård än många andra grupper. Det behövs mer kunskap om vad som ger förutsättningar för god vårdkvalitet för personer med flerfunktionsnedsättning, dvs svår intellektuell funktionsnedsättning och samtidig svår rörelsenedsättning. Dessa personer som har svårigheter att representera sig själva på grund av sin begränsade kommunikationsförmåga får ofta hjälp av sina anhöriga.

Syftet med denna studie var att undersöka anhörigas upplevelser och erfarenheter av hälso- och sjukvården för vuxna personer med flerfunktionsnedsättning.

Metoden var en kvalitativ, explorativ studie genomfördes med 12 semistrukturerade telefonintervjuer med anhöriga till personer med flerfunktionsnedsättning: mödrar (n=7), fäder (n=2), bröder (n=2) och en syster (n=1). Kvalitativ innehållsanalys användes för att analysera materialet.

Resultatet kunde kondenseras till tre teman: 1) Helhetssyn och ansvar, 2) Komplexitet och specialisering kräver samordning, och 3) Specifik kunskap om individen med flerfunktionsnedsättning. Temana speglade de erfarenheter som anhöriga har av vården och belyses med deras citat.

Diskussion Anhöriga upplevde att kvaliteten på hälso- och sjukvård borde grundas i en helhetssyn som omfattar särskild kompetens hos både anhöriga och professionella tillsammans. God samordning är avgörande för vårdkvaliteten för personen med flerfunktionsnedsättningen. De betonade vikten av en allians för att navigera i en komplex situation. Denna allians, som utnyttjar anhörigas personspecifika kunskap tillsammans med hälso- och sjukvårdspersonalens specialistkompetens, skulle behöva utvecklas ytterligare och är för närvarande en underutnyttjad resurs.